

ZPRAVODAJ

Obce Černousy

Leden / 2016

<http://cernousy.cz>

Občasník obce Černousy. *Své připomínky a náměty na články adresujte na obecní úřad Černousy, nebo na: pecoufal@seznam.cz, Petr Coufal, tel.: 725 716 576.*

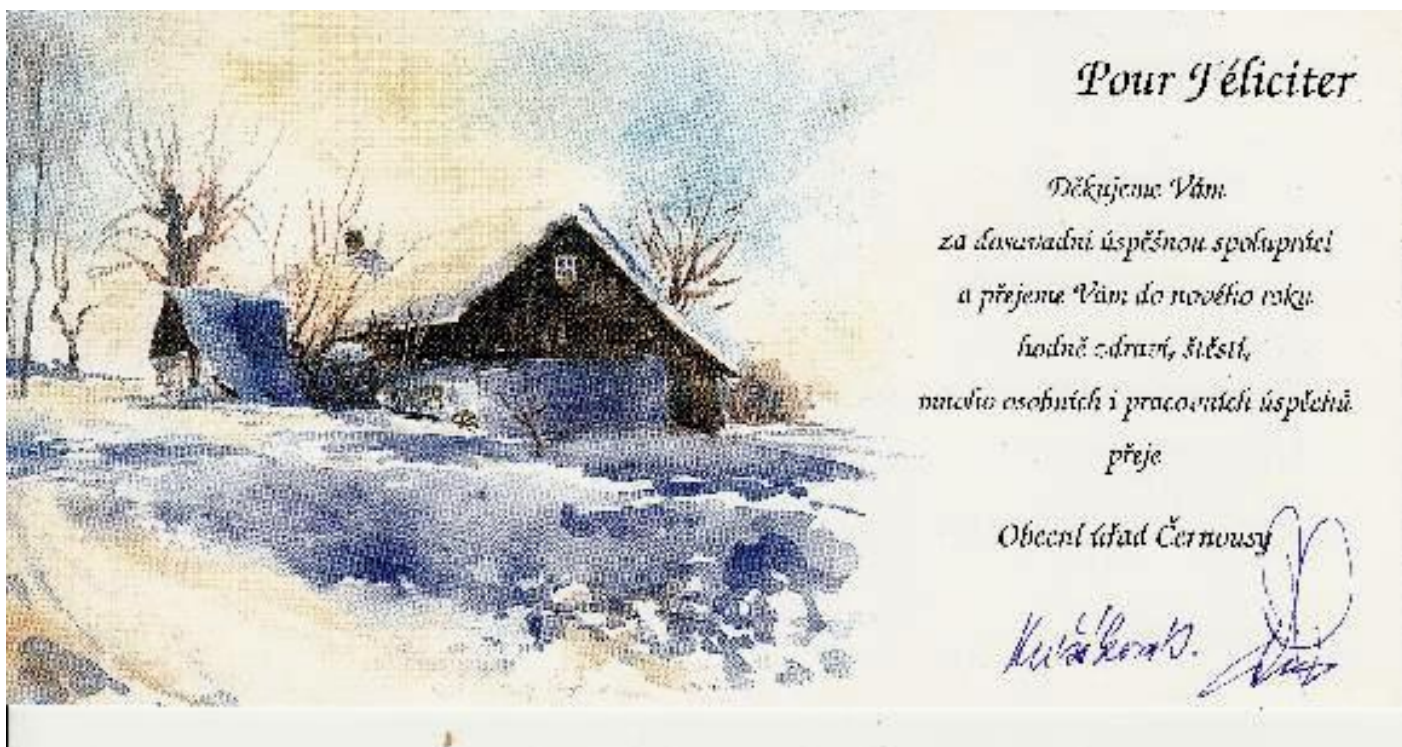
Vážení čtenáři, na žádost krajského úřadu Libereckého kraje bude v našem Zpravodaji pravidelně vycházet příloha „KRAJ“ v barevném provedení. Náklady na tisk a distribuci hradí v plné výši krajský úřad Libereckého kraje.

Slovo starosty

Přeji hezký den všem občanům,

děkuji Všem, kteří projeví zájem o dění v obci, řešení problémů a za spolupráci během roku. S končícím rokem 2015 a začínajícím novým rokem 2016 Vám přeji pevné zdraví, spokojenost a dobrou náladu. Těším se na další setkávání s Vámi po celý následující rok 2016.

Miroslav Richter
starosta

Blahopřání

V lednu slaví své narozeniny **30** našich občanů a občánek a v únoru jich oslaví své narození **29**. Všem přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti do dalších let. Narozeniny **v lednu** slaví paní a slečny: Jarmila Jonášová, Vlasta Barabančíková, Jitka Novotná, Jaroslava Bednářová, Yelyzaveta Popovych, Soňa Horáková, Vlasta Barabančíková ml., Ilona Schernsteinová, Michaela Fulínová, Jitka Jonášová, Eva Novotná, Eliška Štrauchová, Markéta Macháčová, Jasmíne Seppová, Eliška Šlapáková a Natálie Šlapáková.

Pánové a chlapci: Jaroslav Koráb, Pavel Horák, Zbyněk Vlk, Zdeněk Konkus, Jiří Gürlich, František Šikola, Miroslav Richter, Ján Feri, Petr Keller, Ondřej Šikola, Jakub Stránský, Jan Zikmund, Milan Petr Vološín a Igor Horáček.

V únoru budou slavit dámy: Mariánne Pelcová, Alžběta Roudná, Vladimíra Konkusová, Emílie Krkošková, Ivana Jelínková, Božena Tretiníková, Ivana Křišáková, Mária Davidová, Jana Novotná, Iveta Maxová, Anna Patočková, Valentýna Tůmová a Veronika Rusňáková.

Pánové: Rudolf Fetr, Karel Prášek, Jaroslav Bradáč, Josef Siřínek, Alois Deschmann, František Školák, Ladislav Sameš, Milan Zaunar, Richard Roudný, Petr Coufal, Josef Schernstein, Ladislav Konkus ml., David Kadeřábek, Jan Barabančík, Pavel Jelínek a Martin Slípka.

Všem ještě jednou hodně zdraví a spokojenosti.

(Pokud si nepřejete zveřejňovat svá nebo jména svých dětí, oznamte to na obecním úřadu.)

Obecní zastupitelstvo

Poslední a jako vždy veřejné zasedání obecního zastupitelstva roku 2015, svolal starosta dne 16. prosince, netradičně do restaurace Zámecký dvůr v Černousích.

Zastupitelé schválili vyrovnaný rozpočet obce na rok 2016, poskytnutí finančních darů mysliveckým spolkům působícím v obci, projednali žádosti o přidělení obecních bytů a další.

Celé zasedání se neslo v klidném předvánočním duchu a po jeho ukončení si všichni přítomní mohli při společné diskuzi pochutnat na vynikajícím občerstvení, které pro zastupitele i hosty připravil pan Klínger, za což mu touto cestou ještě jednou děkujeme.

Celé usnesení ze zasedání si můžete přečíst na úřední desce před OÚ a na stránkách obce <http://cernousy.cz>, kde je také zveřejněn zápis ze zasedání.

!!! DOVOLENÁ !!!

Zubní ordinace Černousy
MUDr. Jiří Gürlich

8. – 12. 2. 2016

PODĚKOVÁNÍ

Vážení spoluobčané, dovolte mi, abych se s vámi podělil o nevšední zážitek, který jsem sdílel s ostatními sousedy při likvidaci požáru stodoly rodiny Grulových v noci dne 16.12.2015.

Samozřejmě, že tuto nezávidění hodnou situaci nepřeji nikomu z nás, avšak když už k ní dojde, je to nepopsatelný pocit, když v noci v děsivé atmosféře, kdy plameny ohně vám olizují střechu, přichází pomoc – SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VES.

Zde musím vyzdvihnout rychlost, s kterou dokázali mobilizovat techniku a v redukované sestavě vyrazit k zásahu. Tento krátký čas, jak se později ukázalo dle sdělení profesionálních hasičů, byl nejdůležitější faktorem při likvidaci požáru. Nemusím asi zdůrazňovat, že včasnou likvidaci požáru kůlny byly zachráněny obytné a hospodářské objekty v těsné blízkosti požáru. Teprve v tomto okamžiku si člověk uvědomí, jak důležitý je výcvik a kondice, kterou si naši chlapci ověřují v hasičských soutěžích, kde figurují neustále na předních pozicích.

Další skutečností je fakt, že finanční prostředky, které obec vložila do vybavení a rozvoje SDH byly správnou volbou a v tomto směru naplňují pocit bezpečí všech občanů.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem zúčastněným při likvidaci požáru a zvláště pak hochům ze SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VES, kteří nám předvedli profesionální zásah v praxi i v osobním vybavení, protože nemít na zádech nápis HASIČI VES od profesionálů bychom je nerozeznali.

Miroslav Křovina

Po stopách Halloweenu

Historicky poprvé to bylo,
počasí nás opět potěšilo.
Po stopách Halloweenu šli jsme odhodlaně,
dostali jsme propisku a kartu, každý do své dlaně.
Úkoly u strašidýlek jsme plnili,
jen české pohádky trochu nás trápily.
Však jakou barvu kůže lední medvěd má,
tohle dnes již v Černousích každé dítě zná.
A po našem návratu dlabali jsme dýně,
tak Jackovo lucerničky vznikly ve vteřině.
Jack byl člověk veselý, tohle pověst říká,
vždyť i ďábla přechytračil, stačila mu chvilka.
Pak mumii jsme zavinuli úplně až nahoru,
a jablíčka jsme lovili ve vodou plném lavoru.
A tak dnes již všichni víme, kde Halloween se slaví,
je to přesně v zemích těch, kde anglicky se mluví.
A jak jsme náš den zakončili?
Všichni jsme se odměnili.
Měli jsme buřtíky a spoustu sladkostí,
děti jen zářily štěstím a radostí.
Jsme to ale po čertech moc dobrá partička,
ke štěstí stačí nám zářící očička.
I já tam byla, jedla, pila, skotačila ...
Za DOBRÉ LIDI OBCÍ VES, BOLESLAV A
ČERNOUSY **úča**

Jízdní řády

V prosinci loňského roku začaly platit nové jízdní řády vlakové i autobusové dopravy, oproti loňskému roku bez žádné větší změny. Jízdní řády linek vlakové a autobusové dopravy, které zajiždějí do naší obce přikládáme jako přílohu tohoto zpravodaje. Případné připomínky a požadavky ke změnám jízdních řádů adresujte na koordinátora veřejné dopravy v Libereckého kraje – KORID LK.

Veselé obecní klání

Obec Černousy uspořádala v listopadu již třetí ročník Obecního klání. Tak jako v minulém ročníku soutěžila mezi sebou čtyřčlenná družstva z částí obce Boleslav, Černousy a Ves v pěti netradičních disciplínách. Bouchaly se balónky, svazovala se šňůra z oblečení, hrála se pantomima, jedli se koláče a na závěr se soutěžící předvedli v pěvecké soutěži tzv. Karaoke. Celé klání řídili nestranní a nepodplatitelní rozhodčí Ivana Křišáková s Mírou Křovinou a vše zapisovala asistentka Aneta Richterová. O velice příjemný hudební doprovod se postaral Matěj Velcl. Vítězně tentokrát vyšlo družstvo z Boleslavi, velkou pochvalu si ale zaslouží všichni soutěžící za jejich odvahu jít soutěžit a za to, že nám připravili hezký zábavný večer.

Během klání diváci hlasovali o nejzdařilejší recept uveřejněný ve zpravodajích v roce 2015 a z hlasování vyšel vítězně recept paní Ivany Křišákové na výrobu zázvorového likéru.

Součástí večera byla také soutěž v pečení. Mnoho pekařek z obce přineslo k ochutnání své jak vzhledově, tak chuťově skvělé výrobky a porota, které předsedal sám starosta, neměla při vybírání tří nejlepších vůbec jednoduchou práci. Jasným favoritem však byl hned od počátku nádherný dort v podobě znaku obce od paní Michaly Zikmundové, který samozřejmě také zvítězil. Všichni jsme si pak společně na dobrém cukroví pochutnali a při příjemné hudbě se bavili do pozdních večerních hodin.

Poděkování patří všem sponzorům, kteří tuto akci podpořili a věnovali ceny do soutěží. Sponzory byli: Obec Černousy, MUDr. Jiří Gürlich, Eliška Aronová, Miroslav Křovina, MS Andělka – Ves, SDH Ves a pivovar Konrád.

Rozsvícení vánočního stromu

První adventní neděli 29. listopadu jsme již tradičně, společně rozsvítili vánoční stromek před OÚ. Vánoční koledy nám nádherně zazpíval pěvecký sbor pod vedením paní Jiřiny Šíkolové, za kytarového doprovodu pana Kořínka. Navodil tak příjemnou předvánoční atmosféru, kterou umocnila sladká vůně punče a chutné „prdeláčky“, kterou nám uvařil pan František Vnouček. Také jsme si mohli pochutnat na cukroví, které donesly šikovné pekařky z obce. Celá akce i přes deštivé počasí přilákala desítky lidí, kteří si společně zazpívali vánoční koledy, podebatovali a užili si příjemné nedělní odpoledne.

Sváteční koncert

O tom, že konec roku 2015 byl v naší obci na kulturní a společenské akce opravdu bohatý, svědčí i sváteční koncert, který uspořádala Obec na druhý svátek vánoční v kostele sv. Vavřince ve Vsi. Na housle hrál pan Vladislav Ondřejík, na varhany paní Šárka Bartáková a pro přibližně stovku návštěvníků to byl velice příjemný sváteční zážitek. Děkujeme tímto protagonistům koncertu za krásný zážitek a také panu faráři za to, že nám umožnil tuto akci v kostele uskutečnit.

Základní škola a mateřská škola Višňová
pořádá
v pátek 29. ledna 2016
od 13 do 16 hodin
zápis do 1. ročníku ZŠ
 Zápis se bude konat v budově základní školy.
 S sebou přineste: občanský průkaz zákonného
 zástupce, rodný list dítěte.

Černouská vařečka

V této rubrice se s námi můžete podělit o své vyzkoušené recepty ve vaření, pečení nebo míchání různých nápojů. Své recepty, které chcete uveřejnit v našem Zpravodaji posílejte na: pecoufal@seznam.cz nebo přineste na OÚ. Na konci roku uspořádáme anketu o nejzdařilejší zveřejněný recept a výherce odměníme pěknou cenou, stejně jako tomu bylo v loňském roce.

Nejzdařilejším receptem loňského roku byl na listopadovém obecním klání čtenářů zvolen recept paní Ivany Křišákové, za který získala Černouskou vařečku roku 2015.

Vítězný recept:

Zázvorový likér

0,5 l vodky (bez metylalkoholu),

125 g medu (asi 6 PL),

125 g čerstvě nastrohaného zázvoru,

1 oloupaný, na plátky nakrájený citron.

Necháme louhovat 3 dny, potom slijeme přes sítko zpět do láhve a večer užíváme 0,5 panáka.

Celou zimu nebudeš nachlazený a chřipka se ti také vyhne.

Obrácená kuřecí prsíčka.

Suroviny: 4 ks kuřecích prsou, sůl, pepř, mléko, 3 ks vajec, hladká mouka, strouhanka, 1 hlavička česneku, ½ másla, olej, 2 sklenice kunovjanky a brambory na přílohu.

Postup: Prsa lehce naklepeme, osolíme a opepříme a potřeme ½ hlavičky česneku, který rozmačkáme. Poté je obalíme v hladké mouce. Rozšleháme vejce v mléku a namočíme prsa, vložíme do strouhanky a pozor, znovu do vejce. Zprudka opečeme na pánvi (cca 2 min.) a vložíme do pekáčku. Vše zalijeme kunovjankou a dáme péct do trouby (180° C 20 minut).

Příloha: Irské brambory

Brambory opláchneme ve slupce a nakrájíme na měsíčky. Dáme na plech pokrytý pečicím papírem a nebo kdo chce může ufrítovat (poté však osušit ubrouskem od oleje). Pekáček s bramborami dáme péct. Mezi tím rozpustíme máslo a přidáme k němu zbytek rozmačkaného česneku a osolíme. Hotové brambory v misce řádně promícháme s máslem a podáváme jako přílohu.

Přeji dobrou chuť, **David Kadeřábek.**

Tvarohová vánočka

Utřeme: 150 g másla, 150 g cukru, 1 tvaroh a 2 vejce.

500 g hl. mouky, 1 a ½ prášku do pečiva, špetku soli, 5 lžic rumu, rozinky.

Vše zpracujeme v těsto, hned pleteme a pečeme na vymaštěném plechu. Povrch potíráme žloutkem.

Recept od **Vědunky Beranové.**

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Mikulášská nadílka

V prosinci jsme za přispění obce a dalších sponzorů opět uspořádali pro děti mikulášskou nadílku. Na sále ve Vsi se tentokrát sešlo

téměř šedesát dětí a určitě si to pěkně užily.

Míra Křovina pouštěl skvělou hudbu, která brzy

vyhládala děti na taneční parket k čertovskému

řádění. V mikulášských dílničkách, které připravily dobří

lidé z Černous (Jiřka a Jana) si mohly děti namalovat

obrázky nebo něco pěkného slepit. Když se už zdálo, že

si to čerti rozmysleli a nepřijdou, zhasla světla, na sál se

vyvalil dým a vtrhla banda hrůzostrašných pekelníků.

Vypadali dost strašidelně a menší děti se také proto dost

bály, obzvlášť když jim čerti vyhrožovali odnesením v

pytli. Než ale mohlo dojít k nejhoršímu, udělal jejich

řádění přítrž majestátní Mikuláš v doprovodu krásného

anděla. Děti pak slíbily Mikulášovi, že už nebudou zlobit, zaspívaly, nebo přednesly nějakou básničku

a dostaly od něj za to balíčky se sladkostmi. Dále se pak mohly bavit při hudbě a občerstvení, které

pro ně hasiči připravili.

Děkujeme tímto všem sponzorům, kteří na tuto akci přispěli: Obci Černousy, MS Andělka – Ves, paní

Věře Vokurkové a panu Miroslavu Křovinovi.

Myslivecký spolek Andělka – Ves

Poslední leč, kterou jsme uspořádali v listopadu ve Vsi, byla velice úspěšná. Sál se nám podařilo zaplnit do posledního místa, bavit se přišlo na 160 lidí. K jejich spokojenosti přispěla vyhlášená myslivecká kuchyně a tradičně bohatá tombola.

Všem, co se podíleli na přípravě zábavy, bych chtěl touto cestou poděkovat.

Jménem mysliveckého spolku Andělka – Ves, Vás srdečně zvu na Myslivecký ples, který se bude konat 20. února, opět v Hospodě Pod Lípou ve Vsi.

Za Myslivecký spolek, Rudolf Štrbák.

Ms Andělka - Ves

pořádá

MYSLIVECKÝ PLES

dne 20.2.2016

od 20.00 hodin

v sále pčhostinství POD LÍPOU ve VSI

Bohatá tombola a příjemná zábava ke které hraje ORJON

Výborná myslivecká kuchyně

Vstupné 100 Kč

Něco z historie

V sekci historie Vám budeme po několik dalších vydání přinášet vyprávění pana Františka Pulce, ve kterém popisuje své nasazení do říšské pracovní služby v Německu za druhé světové války a následné putování domů po ukončení války.

(Vzpomínky pana Františka Pulce nám zapůjčila paní Helena Čemová – děkujeme.)

František Pulec, Ves 5, ★ 1.4.1927, † 3.2.2009

V září 1944 jsem byl povolán do služby RAD (Reichsarbeitsdienst) do města Niederroeder u Drážďan nedaleko Moritzburgu.

V pracovním táboře jsme se učili zacházet s pracovním náradím: lopatou a krumpáčem. Pracovali jsme na stavbách a lesostavbách. Jako osobní zbraně jsme používali rýče. S ním se nepracovalo, nýbrž se používal jen k výcvikům a přehlídkám, a proto musel být vždy řádně vyčištěn a udržován. Převážná část času v táboře byla věnována předvojenské výchově.

Dne 14. prosince 1944 jsem byl po pětidenní dovolené povolán k vojenské službě ve Wehrmachtu. Byl jsem určen do Vídeňského Nového města k základnímu výcviku na dva měsíce. Pak jsme byli odesláni v nákladních vagoncích, beze zbraní a neúplně oblečení k dalšímu výcviku do východního Pruska do města Elbingu. Již za Kladskem jsme se velmi přiblížili k postupující ruské frontě. Celá cesta do Elbingu neprobíhala nijak hladce a bez obtíží, protože jsme byli většinou v dosahu ruských těžkých zbraní letectva. Částečné zničení železnic způsobovalo velké časové ztráty celého transportu.

V samotném Elbingu, kde vládł velký zmatek a kde se fronta blížila k okraji města, nám řekli, že nás nemohou beze zbraní potřebovat a odveleli nás urychleně zpět. Pro zpáteční cestu jsme již nemohli použít původní trasu, po které jsme přijeli, ale byli jsme nuceni jet oklikou přes Berlín a Drážďany na Vídeň. Cestou do Berlína jsme na celém frontovém zázemí stále viděli jen nekonečné proudy uprchlíků. Bylo to německé obyvatelstvo z východních oblastí, které utíkalo před frontou. Byli jich plné silnice a každý utíkal jiným způsobem. Převážná část na selských vozech tažených koňmi nebo kravami, někteří na kole, jiní pěšky s ručním vozíkem nebo dětským kočárkem. Celá ta spousta lidí prchala ve dne v noci, co jim síly stačily, směrem na západ k Američanům, protože všichni se děsili ruského zajetí.

Do Drážďan jsme přijeli těsně po totálním únorovém náletu. Samotné město skýtalo hrozný pohled. Všude ještě hořelo, bylo zde hodně zápachu a kouře. Nádražím vedla pouze jedna průběžná trať, provizorně smontovaná. Ostatní koleje byly náletem přerušeny a k nepoznání různě, někdy až spirálovitě zdeformované. Všude se válela spousta mrtvých těl.

Již jsme se nevrátili do Vídeňského Nového města, ale přímo do Vídně. Cestou tam nás často napadávala americká letadla typu hloubkař neboli kotlář. Zvláště před Vídní ve městě Klosterneuburg jsme museli opustit vlak a ukryt se v kamenolomu po dobu než skončil velký nálet na Vídeň. Po příjezdu do Vídně jsme se ubytovali v dřevěných domech a pokračovali ve výcviku, při kterém jsme se museli dennodenně ukrývat před nálety do protiletectvého krytu v úpatí hory. To nám vůbec nevadilo, poněvadž jsme měli pokoj od výcviku. Po několika týdnech nám bylo řečeno, že musíme jít kopat zákopy k obraně města Vídně, poblíž města Achau. To bylo koncem března. Po dokončení práce na zákopech nám oznámili, že budeme nasazeni jako záloha k ustupující frontě. Ovšem jako ustupující fronta se nevracely žádné jednotky Wehrmachtu, ale roztržštěné jednotky Maďarů a Rumunů, kteří ještě částečně fungovali jako spojenci Hitlera. Maďaři byli pak druhý den nasazeni vedle nás na levém křídle.

Pro nastávající boj nám v ten den rozdělili zbraně. Byly to nedokončené výrobky ze zbrojovky. Pušky měly jen to nejnutnější opracování. Pažby holé dřevo, uzávěry jen hrubě opracované. Naším úkolem bylo hájit přístupové cesty k Vídní. Naše postavení bylo na mírném návrší podél jehož stran vedly silnice k Vídní. V zákopech, které jsme si sami vykopali, jsme několik dní očekávali příchod ustupujících německých jednotek. Místo nich však ve dne v noci přilétala ruská průzkumná letadla, která v noci osvětlovala naše postavení světelnými pumami, které spouštěly na padáku a svítily 15 minut. Po zhasnutí jedné přicházely druhá a třetí. Pak shodili jednu výbušnou bombu a nakonec různé předměty jako kameny, cihly a kusy železa. Akce provádělo vždy jedno letadlo a po ukončení přilétalo druhé. Tak to bylo celou noc. Následkem toho jsme museli v zákopech zůstat nehybně a nemohli jsme si ani dojít pro jídlo.

Příští den odpoledne vybuchl dělostřelecký granát poblíž nás ve vesnici Achau. Tím se ruská strana zaměřovala na naše pozice. Pak byl klid až do dvou hodin v noci, kdy začala tříhodinová dělostřelecká palba, po které příští den nenásledoval očekávaný útok. Až odpoledne nás opět vzali pod dělostřeleckou palbu a ta pokračovala až do setmění. Ještě před setměním vzali Maďaři na levém křídle do zaječích a my tam zůstali sami. Příští ráno na nás znovu zaútočili ruští dělostřelci, ale ve větším rozsahu. Po tomto třetím dělostřeleckém útoku nás zbylo z původních 250 mužů ve 1500 metrů dlouhém zákopu necelých 30. Měl jsem to štěstí, že jsem byl mezi nimi.

V ten den byli proti nám staženy silné tankové jednotky, které nás měly obklíčit. Rusové pravděpodobně vůbec nevěděli kolik nás tam je, a že jsme prakticky vyřízeni. Večer jsme uprchli do Vídně, protože další odpor se rovnal sebevraždě. Ale ve Vídní jsme byli vojenskou policií chyceni a odvezeni na Ziessersdorf, kde se nacházely naftové rafinerie. Tam jsme opět museli zaujmout pozici v zákopech. Po jednom dni klidu vysadili Rusové v noci z tanků ve vzdálenosti asi 1 km v opuštěné cihelně několik snajperů, kteří nás celý den odstřelovali, takže nebylo možné ze zákopů vystrčit ani klacek. Večer jsme dostali rozkaz stáhnout se zpět. Do příštího rána jsme přenocovali ve škole ve Vídní. Ráno jsme zjistili, že naše strážníci byli v noci odpraveni a že jsme obklíčeni. Zbývala nám ještě možnost pokusit se o útěk do hor, směrem na západ k Američanům.

Pokračování příště

Černouský kvíz

Správná odpověď z minulého kvízu: Blond'até děvčátko na fotce je paní Lenka Richterová. (Fotku nám zapůjčila paní Alžběta Roudná – děkujeme).

Do uzávěrky tohoto vydání bylo doručeno několik správných odpovědí, z kterých byl vylosován výherce a tím se stává mladý pan **Jan Zikmund**, **blahopřejeme**. Poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Věry Vokurkové si může vyzvednout na OÚ.

Otázka dnešního kvízu:

Kdo je to usměvavé děvčátko na fotce z roku 1988 ?

Své odpovědi posílejte na e-mail: pecoufal@seznam.cz nebo SMS zprávou na tel.: 725 716 576 (nezapomeňte uvést i své jméno), **můžete jí sdělit i osobně** Petru Coufalovi.

Výherce, který bude vylosován ze správných odpovědí, získá poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Věry Vokurkové v Černousích.

Mám dělenou stravu.

Pěkně jsem si ji rozdělila ...

...co nestihnu přes den, to dožeru v noci :o)

Při pohledu do zrcadla jsem měla pocit, že bych měla něco shodit.
Tak jsem shodila zrcadlo... :o)

Na práci jsou pěkné
jen tři věci:

pátek, výplata a dovolená.

Myšlenka dne:

"Skvělého chlapa najdeš na každém rohu,"
řekl Bůh.
Pak se zamyslel ... a udělal Zemi kulatou.

Když jste nešťastní, osamělí nebo frustrovaní, vždycky si uvědomte, že jedno z nejkrásnějších světél ve vašem životě, je žárovka v lednici.

Výrok dne:

Díky naší vládě budeme
pracovat do konce života.

Díky našemu zdravotnictví
to nebude tak dlouho....

satelitní technika
prodej a montáž
e-shop

tel: 774 069 600
www.kahasat.cz

KaHaSAT
Frýdlant v Čechách, Luční 202

skylink

freeSAT
by upc direct

freeSAT medium HD = více než 95 programů, 18 v HD kvalitě již od 249Kč měsíčně a druhá karta zdarma !

UDÁLOST MĚSÍCE

OTEVŘENÍ LŮŽKOVÉHO HOSPICE

Od 1. ledna 2016 začne sloužit vůbec první zařízení lůžkové hospicové péče v Libereckém kraji. Nevyléčitelně nemocní lidé tak dostanou možnost strávit poslední chvíle svého života v důstojném prostředí. Liberecký kraj investoval do projektu, který byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj, více než 108 milionů korun.

Lůžkový hospic bude sídlit v objektu bývalého sirotčince v Liberci. Budovu postavenou na přelomu 19. a 20. století a přilehlé pozemky věnovalo Libereckému kraji bezplatně statutární město Liberec. Celková rekonstrukce objektu v sobě zahrnuje nejen opravu historické budovy, ale také dostavbu dvou nových bočních přístaveb, rekonstrukci administrativní budovy, vybavení objektu vnitřním zařízením a moderními zdravotnickými technologiemi. Nové podoby se také dočkala přilehlá okrasná zahrada. Ve čtyřpatrové budově hospice vzniklo celkem dvacet osm jednolůžkových pokojů s vlastním sociálním zázemím. Své místo zde najdou také ambulance, jídelny, sesterny nebo čajová kuchyně. V půdních prostorách objektu budou potom umístěny pokoje pro lékaře, stážisty a rodinné příslušníky. Hospic

bude mít také svou vlastní rozlučkovou kapli. „Liberecký kraj jako jeden z posledních neměl důstojné zařízení pro nevyléčitelně nemocné lidi,“ připomněl hejtman Martin Půta. „V letošním roce se nám podařilo naplnit myšlenku, o které naši předchůdci posledních deset let pouze hovořili.“ Při rekonstrukci objektu hospice došlo také k významné úspoře finančních prostředků. Původní odhad projektantů, 140 milionů korun, se díky soutěži podařilo snížit o více než 30 milionů korun. Kromě lůžkového hospice bude paliativní péče v Libereckém kraji i nadále zajišťována formou terénní péče v domácnostech a rodinných pokojů ve vybraných nemocnicích Libereckého kraje. ←

Text: Petr Vondřích

Foto: Jaroslav Appeltauer

NA KRAJI

KRAJSKÝ ÚŘAD ZÍSKAL CENU ZA SPOLEČENSKOU ODPOVĚDNOST

Krajskému úřadu Libereckého kraje byla udělena Národní cena České republiky za společenskou odpovědnost v kategorii Veřejná správa. Krajský úřad už řadu let realizuje aktivity, které naplňují společenskou odpovědnost, podporuje ekologický provoz sídla kraje, sladování pracovního a rodinného života zaměstnanců úřadu a v programu Místní agenda 21 uplatňuje výstupy z projektů Zdravý kraj. „Naše vítězství je oceněním dlouhodobé práce úřadu jako celku, ale i každého z jeho zaměstnanců, jejich profesionality a zodpovědného vztahu k práci pro veřejnost v našem kraji,“ uvedl při převzetí ceny na Pražském hradě ředitel krajského úřadu René Havlík.

NOVÉ MODERNÍ SANITKY PRO KRAJSKÉ ZÁCHRANÁŘE

Liberecký kraj pořídil Zdravotnické záchranné službě LK dvacet čtyři nových sanitek v celkové hodnotě 88 milionů korun. Zatímco částku 8,5 mil. Kč za čtyři terénní vozidla Toyota Hilux uhradil kraj z vlastních prostředků, na nákup dvaceti sanitek Mercedes Benz Sprinter byla z převážné části poskytnuta dotace ze strukturálních fondů EU. „Nové sanitky jsou bezpečnější a lépe zvládnou jízdu v náročném terénu. Díky projektu je krajská záchranka vybavena nejmodernějšími vozy v České republice,“ dodal radní Petr Tulpa.

DOHODA O PŘESHRAŇNÍ SPOLUPRÁCI ZÁCHRANÁŘŮ

Hejtmani Libereckého, Karlovarského a Ústeckého kraje podepsali v Karlových Varech se saským ministrem vnitra Markusem Ulbigem smlouvu o přeshraniční spolupráci zdravotnických záchranných služeb. Podpis ujednání završil dlouholeté úsilí regionů o to, aby zdravotníci záchranáři mohli zasahovat na území sousedního státu v případě, že tamní záchranná služba nebude moci zásah provést vlastními silami. „Jde o poslední nutný krok k zajištění bezpečnosti lidí na obou stranách hranice. Zdravotníci záchranáři se tak připojí k hasičům a policistům, kteří už podobné smlouvy se svými německými kolegy uzavřeli dříve,“ řekl hejtman Martin Půta.

LIBERECKÝ KRAJ DOKONČIL REKONSTRUKCI DALŠÍCH SILNIC

Více než pět let od povodně jsou na Frýdlantsku dokončeny veškeré opravy krajských silnic, které zničila velká voda v roce 2010. Jako poslední byly otevřeny 7,5 kilometrový úsek v Raspenavě a opěrná zeď a most

v Bílém Potoce. Mezi další opravené krajské silnice patří ty ve Zdislavě, Jablonném v Podještědí, Bítouchově a Polevsku.

„Do komunikací jsme letos investovali 235 milionů ze Státního fondu dopravní infrastruktury a rozpočtu Libereckého kraje, dalších cca 440 milionů z ROP a přibližně 450 milionů korun z povodňových dotací. Na vylepšování stavu krajských silnic budeme usilovně pracovat i nadále,“ dodává hejtman Martin Půta.

KRAJ PODPOŘÍ SPORTOVNÍ AREÁL HRABĚNKY

Zastupitelstvo kraje schválilo poskytnutí dotace městu Jilemnici na realizaci projektu Všesportovní a volnočasový areál Hraběnka v celkové výši 15 mil. Kč. Areál, který bude vyjma střelnice volně přístupný celoročně 24 hodin denně, umožní provozovat místním obyvatelům, turistům a školám volnočasové a sportovní aktivity a také poslouží k tréninkové činnosti místních sportovních oddílů. „V Jilemnicích máme sportovní gymnázium zaměřené především na biatlon a lyžování, které jsou v našem kraji jako doma. Bez vhodného areálu se nelze věnovat těmto sportům naplno, proto jeho vybudování chceme podporovat,“ uvedl hejtman Martin Půta.

KRAJ POMŮŽE LIBERECKÉ ZOO

Liberecký kraj vyrovná ztrátové hospodaření liberecké ZOO částkou 2,3 mil. Kč, přestože se jedná o příspěvkovou organizaci statutárního města Liberec. „Liberecká ZOO je atraktivitou celého kraje, ne pouze Liberce,

Liberecká ZOO je také domovem vzácných lvů berberských. Foto: archiv ZOO Liberec

považujeme za rozumné ji proto finančně pomoci a v budoucnu se i na jejím provozu podílet,“ říká hejtman LK Martin Půta s tím, že Liberecký kraj dostal od statutárního města Liberec současně nabídku na možnost většího zapojení se do městských organizací, ať už finanční nebo rozhodovací. Liberecký kraj takto dlouhodobě podporuje již liberecké Divadlo F. X. Šaldy (1,2 mil. Kč / rok) a Naivní divadlo (500 tis. Kč / rok). ←

Více informací na www.kraj-lbc.cz/aktuality

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Co pro vás znamená otevření lůžkového hospice v Liberci?

LENKA KADLECOVÁ (ČSSD)

Jistotu, že lidé, kteří, bohužel, hospicovou péči potřebují, v něm najdou důstojné zázemí pro poslední chvíle svého života. Těžko mít radost z toho, že takové zařízení je potřebné, nicméně jsem ráda, že se po dlouhých letech snahy o jeho zřízení podařilo dílo dokončit.

FRANTIŠEK PEŠEK (KSČM)

Nejenom, že je tím splněn významný bod našeho volebního programu, ale především je to významný humanizační krok na rozhraní sociální a zdravotnické péče, který dodá jedné z nevyhnutelných životních etap důstojný charakter v krásně zvelebeném prostředí.

VLADIMÍR RICHTER (ODS)

Otevření znamená splnění našeho volebního programu. O hospic jsme usilovali od počátku jeho přípravy. Je to i splnění závazku vůči našim spoluobčanům, aby v kraji byl tento druh služby, který nám zde chyběl. Přeji si, abychom ji potřebovali co nejméně.

ALENA LOSOVÁ (PRO LK)

Hospic je místem, kde pacienti prožívají svoji poslední etapu života a ta by měla být pro ně a jejich nejbližší klidným a smířeným časem. Otevření hospice v Liberci proto mnohým pomůže a uleví.

PETR TULPA (SLK)

Vyvrcholení patnáctiletého úsilí o zajištění takového zařízení, které v Libereckém kraji dosud chybělo. Poslední tři roky byly však zcela jistě nejtěžší. Ale zvládli jsme to a celý tým lidí, který se na tom podílel, zasluhuje velké poděkování. Máme být na co pyšní.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Splnění předvolebního slibu, na kterém se shodly snad všechny politické strany. Dohnali jsme dluh minulých let, takové zařízení v našem kraji skutečně chybělo. Nemůžeme se tvářit, že smrt neexistuje, ale můžeme se snažit maximálně pomoci odcházejícím i jejich okolí. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1

OSOBNOST KRAJE

TAŤÁNA JANOUŠKOVÁ

Hospicová péče sv. Zdislavy je jedinou organizací v Libereckém kraji, která pomáhá těžce a nevyléčitelně nemocným lidem prožít důstojným způsobem závěr jejich života. Taťána Janoušková (53) společnost v roce 2009 založila a dodnes stojí v jejím čele. Od ledna 2016 rozšíří Hospicová péče sv. Zdislavy nabídku svých služeb i o provozování vůbec prvního krajského lůžkového hospice.

Liberecký kraj byl jedním z posledních krajů v České republice, který na svém území neměl lůžkový hospic. To se teď změní. Co pro vás osobně zahájení činnosti krajského hospice znamená?
Naplnění jednoho velkého snu. Naše organizace vznikla původně právě za účelem výstavby lůžkového hospice, ale hned na začátku se ukázalo, že to bude běh na dlouhou trať a postavit kamenný hospic nebude jen tak. Byli jsme tehdy jen parta dobrovolníků, kteří za sebou většinou měli nějakou ne úplně hezkou osobní zkušenost se smrtí a chtěli, aby se to změnilo. Tak jsme to vzali od opačného konce a začali s domácí hospicovou péčí. A dnes už vím, že jsme se nemohli rozhodnout lépe. Získali jsme tak totiž nejen spoustu tolik potřebných praktických znalostí, ale také plně profesionální tým odborníků, bez kterých by provozování lůžkového hospice bylo jen stěží představitelné. Také si moc vážíme toho, že s námi aktivně spolupracují všechny velké nemocnice v Libereckém kraji – něco takového není jinde v republice vůbec běžné a je to zároveň velkým oceněním naší práce.

V letošním roce jste získali prestižní cenu Floccus, udílenou Nadací České spořitelny organizacím, jejichž činnost

nedokáže naše společnost náležitě docenit. Co všechno se musí změnit, aby hospicová péče nestála stranou zájmu široké veřejnosti?

Třeba postavit lůžkový hospic v samém centru města jako to bude teď v Liberci. Tam už ho nikdo nepřehlédne, a smrt tak přestane být pomalu ale jistě tabu. V Prachaticích postavili hospic přímo v historickém centru města, v místě, kudy vede hojně užívaná veřejná cesta. První reakce lidí byla, že začali chodit jinudy, i za cenu toho, že to měli do města mnohem dál. Po nějaké době začali lidé cestu opět používat, ale celou dobu se dívali jen na stranu, kde nebyl hospic. A teď už tam jsou za pěkného počasí podél cesty postele s pacienty a nikomu to nevadí. Lidé, kteří umírají, potřebují být do poslední chvíle mezi lidmi. Ne někde o samotě na konci světa. Je tolik věcí, se kterými se musí rozloučit a které vidí naposled ve svém životě.

Významnou roli v přiblížení problematiky hospicové péče veřejnosti hraje i pořádání doprovodných kulturních a společenských akcí. Vaše organizace je v tomto směru mimořádně aktivní. Mezi ty nejpopulárnější patří benefiční aukce herce Jaroslava Duška nebo prodej vašich „mejdliček“.
Velké tajemství mejdliček je, že je dělám po večerech sama doma. Každý den jich vyrobím kolem padesáti, o víkendu sto až dvě stě. Máme různé motivy — od sv. Zdislavy až třeba po ty, co pro nás nedávno navrhli a vyrobili studenti Střední uměleckoprůmyslové školy v Jablonci nad Nisou. Začínám v šest večer, končím kolem půlnoci. Je to pro mě úžasná relaxace, ale nepřála bych vám vidět, jak to vypadá u mě doma. Všude jsou jen formičky a mejdlička.

- 1 | Taťána Janoušková se rozhodla hospicové péči věnovat po své vlastní zkušenosti se smrtí, když se musela vypořádat s onkologickou diagnózou a smrtí matky v předčasném věku. Foto: Petr Vondřích
- 2 | Hospicová péče sv. Zdislavy se vždy snaží o to, aby byla zachována kvalita života v co největší možné míře. Foto: archiv Hospicové péče sv. Zdislavy
- 3 | Ručně vyráběná „mejdlička“ s přídavkem kozího nebo bambuckého másla pomáhají získávat tolik potřebné finanční prostředky. Přispět ale můžete i formou darčovské SMS nebo na číslo účtu veřejné sbírky Hospic sobě. Více informací najdete na www.hospiczdislavy.cz. Foto: archiv Hospicové péče sv. Zdislavy

2

3

Mezi pravidelné aktivity vaší společnosti patří i setkání členů Klubu Zdislava, která jsou určena pro pozůstalé a dobrovolníky hospicové péče.

Klub je pro všechny jeho členy moc důležitý. Je to místo, kde si můžeme bez omezení povídat o umírání. Pozůstalým doma často říkají: „Už o tom nemluv, jen se trápiš“, ale oni o tom potřebují mluvit a to hodně. Dobrovolníkům ze Zdislavy se zase stává, že je některá úmrtí zasáhnou víc než ostatní — některé smrti opravdu nejsou hezké. A tak tady sedíme a povídáme a povídáme.

Říkala jste, že některá smrt není hezká. Znamená to, že je smrt, která hezká je?
Ano, my jí říkáme dobrá smrt. Je to takové úmrtí, kdy člověk má čas se ohlédnout za svým životem, zrekapitulovat, co se mu povedlo, co ne, usmířit se s členy rodiny nebo odpustit dávné křivdy. Dobrá smrt je taková, na kterou se člověk může připravit. ←

Text: Petr Vondřích

1

KRAJEM

JIZERSKÁ PADESÁTKA

Až v neděli 10. ledna vyrazí tisícovky nadšených lyžařů do stopy 49. ročníku legendárního běžeckého závodu na lyžích, málokdo z nich asi bude mít čas všimnout si nenápadných pomníků stojících takřka podél celé trati. V žádných jiných horách v České republice nenajdete tolik tichých vzpomínek na zesnulé. Jizerské hory se o smrti mluvit nebojí. První a hned nejvýznamnější památku najdete hned na výjezdu ze stadionu v Bedřichově. Památník [Expedice Peru 1970](#) připomíná tragickou smrt čtrnácti československých horolezců, kteří zahynuli v roce 1970 při zemětřesení během výpravy do peruánských And. Kousek pod rozcestím U Buku se nachází [Památník Jindry Štajnce](#), který dlouhá léta bezplatně prováděl značení a úpravu tratí Jizerské magistrály. Zemřel po dlouhé nemoci v roce 1993 ve věku pouhých 41 let. Krátce před někdejší sklářskou osadou Kristiánov projedou lyžaři kolem mohutného balvanu [Tetřeví kámen](#), na který nechal lesní Gahler postavit kříž na památku své zemřelé dcery. Náročné stoupání po Kristiánovské cestě nemá podle všeho konce, a tak běžkaři možná ani nezaregistrují vysoký žulový pomník, který stojí jen kousek od cesty. V zimě 1927 zde při svážení dřeva zahynul lesní dělník [Karl Jäger](#). Ve stejném roce našli jen nedaleko odtud, poblíž vrcholového rašeliniště Na Čihadle, s třemi kulkami v těle zavražděného turistu [Viktora Gacka](#). Vraha se nikdy nepodařilo vypátrat. Ve slavné horské osadě Jizerka by všichni běžkaři měli

věnovat alespoň letmou vzpomínku slavnému cestovateli a horolezci [Gustavu Ginzelo](#), který zde, v legendárním Hnojovém domě, dlouhá léta žil. Byl také autorem trati prvního ročníku Jizerské padesátky, kterou kvůli počasí vedl přes neprostupné bažiny a stopy vyšlapával vlastními sjezdovkami. Na konci Promenádní cesty, kterou se závodníci začnou vracet zpátky do Bedřichova, najdeme na kmenu smrku další dřevorubecký pomníček — [Horkého kříž](#). V zimě 1943 zde sjel s koněm taženými saněmi do měkkého sněhu a zahynul pod převráceným dřevem. Za horskou chatou Smědava čeká na běžkaře další obávané stoupání a téměř na jeho konci další vzpomínka na lidské neštěstí. Libverdský hodinář [Josef Effenberger](#) zde v zimě 1853 umřel společně se svým synem. Nedaleko od jedné z nejznámějších jizerskohorských vyhlídek, Krásné Máří, se stala tragická událost bezprostředně spojená se závodem. V roce 1985 zde během Jizerské padesátky na následky mrtvice zemřel závodník [Jan Andrejka](#). Ještě předtím, než se lyžaři dostanou do tolik očekávaného cíle závodu, projedou na Nové Louce kolem [Šámalova pomníku](#). Ten zde byl odhalen v roce 1947 na památku Přemysla Šámala, prvního kancléře prezidenta T. G. Masaryka, který byl během II. světové války popraven nacisty za účast v odboji. ←

Text: Petr Vondřích

Více informací: www.jiz50.cz

- 1 | Jizerská padesátka je od roku 1999 součástí prestižní série dálkových běhů Worldloppet, do které patří i legendární Vasův běh nebo Birkebeinerrennet. Foto: archiv Jizerská 50
- 2 | Na počest tragicky zesnulých horolezců se Jizerská padesátka běhá od roku 1971 jako Memoriál Expedice Peru 70. Foto: archiv Jizerská 50
- 3 | Úprava více než 180 km běžeckých tratí v Jizerských horách má nejdelší tradici v republice, Jizerská magistrála je v provozu už od roku 1984. Foto: Milan Drahoňovský
- 4 | Gustav Ginzl, jeden ze zakladatelů Jizerské padesátky, měl pro účastníky I. ročníku přichystáno také občerstvení — čaj a tatrunku. Foto: repro z knihy J. Šebelky: Podivín, který okrášlil svět aneb Vzpomínání na Gustava Ginzla
- 5 | Nedaleko trati Jizerské padesátky je i Bílá smrt, jeden z nejznámějších pomníků Jizerských hor. Nepřipomíná však nic zlého ani smutného. Liberečtí turisté ho nedaleko sedla Holubníku umístili v roce 1909 na památku jednoho velkého zimního bloudění se šťastným koncem. Foto: [Helena Vašková](#)

2

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedou je Petr Vondřích. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 01/2016 vyšlo 4. ledna 2016, uzávěrka byla 15. prosince 2015.

www.kraj-lbc.cz

Liberecký kraj